

POLTAVA UNIVERSITY OF
ECONOMICS AND TRADE

НАУКА І МОЛОДЬ У ХХІ СТОРІЧЧІ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

Всеукраїнської молодіжної науково-практичної
інтернет-конференції

(м. Полтава, 30 листопада 2022 року)

Полтава
2022

**Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ» (ПУЕТ)**

НАУКА І МОЛОДЬ У ХХІ СТОРІЧЧІ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

Всеукраїнської молодіжної науково-практичної
інтернет-конференції

(м. Полтава, 30 листопада 2022 року)

**Полтава
ПУЕТ
2022**

УДК 001:378-053.6(082)
НЗ4

Друкується відповідно до Наказів по університету № 172-Н від 05 вересня 2022 р. та № 238-Н від 30 листопада 2022 року.

Організаційний комітет конференції

Н. С. Педченко, голова організаційного комітету, д. е. н., професор, перший проректор ПУЕТ;
С. В. Гаркуша, д. т. н., професор, в. о. директора Навчально-наукового інституту міжнародної освіти ПУЕТ;
А. С. Ткаченко, к. т. н., доцент, директор Навчально-наукового інституту денної освіти ПУЕТ;
В. Л. Шимановська, директор Навчально-наукового інституту заочно-дистанційного навчання ПУЕТ;
Т. П. Гудзь, д. е. н., професор, завідувач відділу аспірантури та докторантури ПУЕТ;
Н. І. Манжура, завідувач науково-організаційного відділу ПУЕТ.

Редакційна колегія

Головний редактор – **О. О. Нестуля**, д. і. н., професор, ректор ПУЕТ.
Заступник головного редактора – **Н. С. Педченко**, д. е. н., професор, перший проректор ПУЕТ.
Відповідальний секретар – **Н. І. Манжура**, завідувач науково-організаційного відділу ПУЕТ.

Відповідальні редактори

С. В. Гаркуша, д. т. н., професор, в. о. директора Навчально-наукового інституту міжнародної освіти ПУЕТ;
А. С. Ткаченко, к. т. н., доцент, директор Навчально-наукового інституту денної освіти ПУЕТ;
В. Л. Шимановська, директор Навчально-наукового інституту заочно-дистанційного навчання ПУЕТ;
Т. П. Гудзь, д. е. н., професор, завідувач відділу аспірантури та докторантури ПУЕТ;
Л. М. Діденко, в. о. директора Центру інформаційного забезпечення освітнього процесу ПУЕТ.

Наука і молодь у XXI сторіччі: збірник тез доповідей
НЗ4 **Всеукраїнської молодіжної науково-практичної інтернет-конференції** (м. Полтава, 30 листопада 2022 року). – Полтава: ПУЕТ, 2022. – 167 с. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). – Текст укр. мовою.

ISBN 978-966-184-437-6

У збірнику представлено тези учасників Всеукраїнської молодіжної науково-практичної інтернет-конференції «Наука і молодь в XXI сторіччі» за тематичними напрямками: «Біотехнології та біоінженерія», «Економіка», «Маркетинг», «Інформатика та комп'ютерні науки», «Менеджмент і адміністрування», «Міжнародні економічні відносини», «Облік і аудит», «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність. Публічні закупівлі», «Право», «Публічне управління та адміністрування», «Товарознавство», «Туризм», «Філологія», «Фінанси, банківська справа та страхування», «Харчові технології та інженерія», «Готельно-ресторанна та курортна справа».

УДК 001:378-053.6(082)

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.
Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу ПУЕТ заборонено.*

ISBN 978-966-184-437-6

© Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», 2022

3. Політика визначення ліквідаційної вартості об'єкта основних засобів.

4. Безпосередньо вибір методу нарахування амортизації одного із п'яти, якщо підприємство використовує Національні положення (стандарт) бухгалтерського обліку або бухгалтер буде мати більше варіантів, якщо підприємство використовує Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку і фінансової звітності.

Вирішення зазначених проблем – це суто технічні питання, які повинна вирішити бухгалтерська служба. Проте щоб амортизаційна політика стала важливим елементом якісного інформаційного забезпечення управління підприємством, вона повинна формуватися із врахуванням стратегії розвитку підприємства і потреб системи фінансового менеджменту на підприємстві.

Список використаних джерел

1. Левченко Н. М. Амортизаційна політика як складова стратегії діяльності підприємства / Н. М. Левченко, І. О. Воробйова // Інноваційна економіка. – 2014. – № 4. – С. 102–107. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/inek_2014_4_16.
2. Основні засоби : Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. № 92. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>.

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ СУТНОСТІ НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ

О. В. Ковалевич, спеціальність *Облік і оподаткування, група ОА-21*;

Н. В. Прохар, к. е. н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту
Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Для продуктивного функціонування сучасного підприємства, в першу чергу, необхідні якісні господарські засоби, які б забезпечували отримання економічної вигоди. Саме нематеріальні

активи, за умови їх ефективного використання, здатні приносити значні прибутки. Наявність у підприємства саме цього виду активів збільшує його ринкову вартість та підвищує його інвестиційну привабливість.

Вагомий вклад у вирішення та розробку теоретичних і практичних положень бухгалтерського обліку нематеріальних активів внесли відомі вітчизняні та зарубіжні вчені: І. Бігдан, Л. Мельничук, О. Кантерман, М. Климова, Г. Азгальдов, Е. Хендріксен, С. Грей, Б. Нідлз, С. Голов, Н. Гончарова, В. Діба, Г. Нашкерська, В. Палій, Я. Соколов, О. Соловійова, Р. Швайс та інші. Однак зазначена проблема ще недостатньо вивчена в нашій країні, що зумовлює продовження досліджень.

Для успішного та ефективного використання нематеріальних активів необхідно впроваджувати нові способи управління. Для цього необхідно розуміти економічну сутність нематеріальних активів, їх особливості, порядок відображення в обліку.

Перші економічні дослідження, у яких аналізуються об'єкти, що нині відносяться до нематеріальних активів, відносяться до кінця ХІХ століття – 30-х років ХХ століття. Що ж стосується бухгалтерського поняття нематеріальних активів, то першим нормативним документом, у якому такі активи стали фігурувати як об'єкт обліку, був бюлетень «Амортизація нематеріальних активів» Комітету з методів бухгалтерського обліку Американського інституту бухгалтерів, виданий в 1944 році. Пізніше нематеріальні активи стали фігурувати й у міжнародних стандартах фінансової звітності: спочатку в МСБО 9 «Витрати на дослідження й розробки», а потім і в МСБО 38 «Нематеріальні активи» [3].

Досліджуючи визначення нематеріального активу, які наводяться в П(С)БО 8 «Нематеріальні активи» [2], МСБО 38 «Нематеріальні активи» [3], Методичних рекомендаціях з бухгалтерського обліку нематеріальних активів [4], Податковому кодексі України [1], можна зробити висновок, що між ними існують деякі розбіжності (табл. 1).

Таблиця 1 – Визначення нематеріального активу

Джерело	Визначення
П(С)БО 8 «Нематеріальні активи» [2]	Нематеріальний актив – немонетарний актив, який не має матеріальної форми та може бути ідентифікований
МСБО 38 «Нематеріальні активи» [3]	Нематеріальний актив – немонетарний актив, який не має фізичної субстанції та може бути ідентифікований
Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку нематеріальних активів [4]	Нематеріальними активами вважаються немонетарні активи, які не мають матеріальної форми та можуть бути ідентифіковані (незалежно від строку їх корисного використання (експлуатації))
Податковий кодекс України [1]	Визначення відсутнє, але виділені шість груп нематеріальних активів відповідно до субрахунків рахунку 12 «Нематеріальні активи»

Спільним для проаналізованих визначень є немонетарність активу та відсутність матеріальної форми, а також можливість його ідентифікації. Однак, у МСБО 38 «Нематеріальні активи» нематеріальність замінена поняттям «відсутність фізичної субстанції». Це, на нашу думку, недоліки перекладу на українську мову та синонім терміну «нематеріальна форма».

У Податковому кодексі України визначення нематеріального активу відсутнє, лише наводяться групи нематеріальних активів.

Тільки в Методичних рекомендаціях нематеріальні активи визначаються незалежно від строку їх корисного використання. Це викликано, на нашу думку, тим, що відповідно до Податкового кодексу України нематеріальні активи можуть амортизуватися або у вигляді вартості порівняно недорогих ліцензій і списуватися на витрати з метою визначення об'єкта оподаткування.

На нашу думку, визначення поняття нематеріального активу для бухгалтерського обліку повинно трактуватися однаково в усіх нормативних документах, мати однозначне розуміння, бути доступним не тільки для бухгалтера, спеціаліста-аналітика, але й також і для інших користувачів фінансової звітності.

В економічній літературі сутність терміну «нематеріальні активи» розглядається досить широко, а саме як складова частина потенціалу підприємства, доступ до певних прав, довгострокові права та переваги, які отримує власник таких прав, актив, який забезпечує майбутні вигоди, не маючи матеріального чи фінансового (як акція чи облігація) втілення тощо.

Дослідивши чинну нормативну базу та погляди вчених на сутність нематеріальних активів, вважаємо, що під нематеріальним активом слід розуміти немонетарний актив, який має певні особливі критерії, такі як можливість ідентифікації, відсутність фізичної форми, наявність юридичного статусу, який підлягає правовому захисту і використовується підприємством в процесі його господарської діяльності, збільшуючи його ринкову вартість.

Список використаних джерел

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI зі змінами і доповненнями URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи»: Наказ Міністерства фінансів України від 18.10.1999 р. № 242 зі змінами і доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99#Text>.
3. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 38 «Нематеріальні активи» зі змінами та доповненнями. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_050#Text.
4. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку нематеріальних активів від 16.11.2009 р. № 1327 зі змінами і доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1327201-09#Text>.